

תורה אור השלם

כח:

- ואם כבש יבאי קרננו לחשאת וקנה תמימה ויקרא ד לב וביאנא:
- אם כשב הוא מקריב את קרננו והקריב אתו לפני יי:
- ואם עז קרננו והקריבו לפני יי:
- וקל גנדי תלמודי יי ורב שלום בןי:

שיטה מקובצת

אן ריכטן שיטנאל חזבת אלישפע נמוק: ס יתבין בטענדא מלאכ: אן הוא דמקריב קרבנות כל יומא וקיס ליה בטוייתו קרייתו וביחלוהו: א מלאכ ואמר ליקצו: א דימניא: קציה נמי לידיה דימינא: א למטרפסיה עיניה באאי עלמא אסר: א דתנן וי שמען אומר בכשית: א אל תקרי בניי אלא בניי ודין סימן פירקא דמסכת ברייתא ומסורתא דירלון תלחין וארבע אבין ססקתדמא

לאיתנא, סימן אלא תלחין וארבע אבין ספק דמא דמיתוי:

הדרן עלך המביא אשם וסליקא לה מסכת ברייתות

בקינוח סעודה אמרו כל ימיו לא היה נותר בעזרה צווחה שלישית שאו שערים ראשיכם ויכנס א אלישמע בן פיכאי תלמידו של פנחס וישמש בכהונה גדולה צווחה רביעית פתחו שערים והוציאו יששכר איש כפר ברקאי שמכבד עצמו ומבוזה קדשי שמים מאי הוי עבד הוה כריך שיראי על ידיה והוה עביר עובדה מאי סליקא ליה ינאי מלאכ ומלכתא הוו יתבין א מלאכ

אמר גדיא יאי ומלכתא אמרה אימרא יאי אמרו נשייליה ליששכר איש כפר ברקאי דכהן גדול הוא א וקיס ליה א קדירה שיילוהו א"ל אי גדיא יאי ייסק לתמידא בהדי דאמר אחוי בידיה אמר להון מלאכ הואיל ואחוי בדיה קוצו לידיה דימינא ויהיב שוחרא קציה לידיה שמאלא שמעו מלאכ א אמר ליקצו נמי לידיה דימינא א מלאכ רב יוסף בריך רחמנא דשקליה ליששכר איש כפר ברקאי א למטרפסיה א אמר רב אשי ולא הוה תני ליה דתנן כבשים קודמין לעוים בכל מקום יכול מפני שמובחרין ת"ל ואם כבש א עם עז: א"ר אלעזר א"ר חנינא תלמידי דכבשים מרבים אמר אפילו מקרא נמי לא קרא דכתיב אם כבש א עם עז: א"ר אלעזר א"ר חנינא תלמידי דכבשים מרבים שלום בעולם שנאמר ויכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך [אל תקרי בניך אלא בוניך א]:

המביא אשם פרק שישי כריתות

גמ' בקינוח סעודה. לאחר אכילתו: כריך ידיו צוילא. א כדי שלא ללכלך ידיו צנצר וצדס: אחוי ידיו. צלצון גסות ולילות ומרד במלכות: למטרפסיה. נגמולו. לישנא אחרינא למלקותו: לא סנא. לא שנה משנה: ואם כבש. היינו קרא דמתני' דקדריש מיניה ר"ש ששנייה שקולס דכמיז לעיל מיניה והציא (אם) קרצנו שעירת עזים:

הדרן עלך המביא אשם וסליקא לה מסכת ברייתות

אמר גדיא יאי ומלכתא אמרה אימרא יאי אמרו נשייליה ליששכר איש כפר ברקאי דכהן גדול הוא א וקיס ליה א קדירה שיילוהו א"ל אי גדיא יאי ייסק לתמידא בהדי דאמר אחוי בידיה אמר להון מלאכ הואיל ואחוי בדיה קוצו לידיה דימינא ויהיב שוחרא קציה לידיה שמאלא שמעו מלאכ א אמר ליקצו נמי לידיה דימינא א מלאכ רב יוסף בריך רחמנא דשקליה ליששכר איש כפר ברקאי א למטרפסיה א אמר רב אשי ולא הוה תני ליה דתנן כבשים קודמין לעוים בכל מקום יכול מפני שמובחרין ת"ל ואם כבש א עם עז: א"ר אלעזר א"ר חנינא תלמידי דכבשים מרבים אמר אפילו מקרא נמי לא קרא דכתיב אם כבש א עם עז: א"ר אלעזר א"ר חנינא תלמידי דכבשים מרבים שלום בעולם שנאמר ויכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך [אל תקרי בניך אלא בוניך א]:

הדרן עלך המביא אשם וסליקא לה מסכת ברייתות

חטאת העוף מוסף עליהן כן בייתיה ומייתו חטאת בהמה והיינו דקתיי מוסף ומביא וחובות מדמי חטאתו ואי החיא פרידה דובן חטאת

היא החיא חטאת העוף אולא למיתה דאין פריין לשוף דמי עולה דפיישי אולן לנברה דאין ויכול להוסיף על דמי עולה לחביא ממנה חטאת דאין משנין מקדושה חמורה לקדושה שהיא קלה ממנה אלא מייתו חטאת מן בהמה מן בייתיה ולא מדמי עולה: שאני גבי מצורע דמיטע

שהיו מביאים את הקדשים שנחתבו: אם כשב אם עד, מלמד ששניהם שקולין:

הדרן עלך המביא סליק מסכת ברייתות

מוסף רש"י

שנה עליו לעכב אשם אשם מוסף מקדש עני. הנענש למקדש טמא והוא קרבן עולה ויזרע, עשירות ודלות חלי דלות, האמורה אלל שבעת נעמי וטוענת קול אלל, והאם נמי כי נפש אשר תגע, ואוקמתן לה בשבועות א (א) בטומאת מקדש וקדשו, אחרת שבעתא נעם למקדש או אלל קדשים (יומא אא), והעשירי. לך להביא נעשיות א (א), ואחר כך אמר. חולק המעט ויפסד ואמר, אילו לחטאתי ואילו לעולתי. א"ר שאלן קרבן עני עשירי עליו חובה אלל קרבן עשיר, ואין קרבנן עשיר עולה אלל חטאת כהנה. כעבא ל"ד יתלמו זו כ"ד קרבן עשיר חטאת (א), מוסיף. מניחו עד דמי כהנה, ומביא חובתו. כהנה מדמיש שקאל לם סם שחטא, ואין מוסיף ומביא. חטאת כהנה, מדמי עולתו. שאלן יכול לשטות למשעו שהפרישן, שקאל לן סם עולה ליקח מהן חטאת (א), ודא הבא. דלחלח שפתישן פירט ואין זו לא לקיחה ולא עשירי, וקתני מבאי כר'. דקבע עליהם השם ואין רשאי לשטותן (א), והא"ר אלעזר כר', ויבין דלון קרבן עני כהנה, מדמי עולתו. כיצ קבע ליה סם עולה עליהו משהעשיר, כי לוי חטאי עולה (א), אלא מאי אית לך לטימר. על כרחן רשאי לו אפילו דבעמי, כיצ קבע ליה סם עולה עליהו משהעשיר, כי לוי חטאי עולה (א), אלא מאי אית לך לטימר. על כרחן מניעא לנעשאו ויתמרד רשאי וחלף דקתני שיטא הוא, אלל הכי מניעא ליה לחמתי ואמר אלן לחטאת ואלן לעולה ואח"כ השעיר, וכעשת קרבנו סיה קרבן חזן ליה, ויבין דעל כרחן משבטת היא, לבי חטאת נמי הכי מנא, שכבי אמר משעת הופרשתו. ומני הכי מנמא מקדש עני שהפריש מנעו לקיט ואמר כעשת הסכסא אלן לחטאת ואלן לעולה ואח"כ העשיר, מוסיף ומנא, דהסכסא כעשת כעשת לקיחת העופות (ויר' חבא. דלמד מנמא מקדש עשיר והביא קרבן עני ילא, ומשם הוא לא משבטם ומתלמאס היא ויבין דמיו היא קרבן נעשית מן לעוים, עשיר קבע עשיר מאי איכא למימר. והא הכא לאו כעשת לקיחתו ולא כעשת עשיר הוא וקבע ליה (א) והא"ר לקח ואמר. זו לחטאת חזן לעולה, דעבדי מנא דמחברי מינא חמט ע"י שבהם ומחלף להו דין ואח"כ לקח ולאחר כך חמט (א), דמיטען רחובנא זאת. דמכין (ויקרא יד) זאת מהיה מורט המתורע, ולא חמטת (א), אהרריה קרא חורת. מורט חמט ללל מתורעין מלן יזולאן בקרבן עשיר (א), ואם דל הוא. מיעוט הוא, מצורע הוא דעשיר שבהו קרבן עני לא ילא, אבל שאר מיני קרבן עולה ויזרע לא (א), כבשים קודמין את העזים. ככל מקום כתב כבש חמלה (פסחים א) (א), ואם כבש יביאי קרבנו לחטאת. מלן הקדים שעירה לכבשה, דכמיז כפרסא עליהו והביא את קרבנו שעירת עזים וגו' והכל אם כבש יבאי וגו' (א), שטימאז את החיכל. דכמתיז (שחלא א) א אש יטבכון את הנשים (א) (א).

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

הדרן עלך מסכת ברייתות והדרך עלן. דעתן עלך מסכת ברייתות ודעתך עלן. לא נתנשי מינך מסכת ברייתות ולא תתנשי מינן לא בעלמא דדין

ולא בעלמא דאתי:

יאמר כן שלשה פעמים ואחר כך יאמר:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואֱלהי אבותינו שתהא תורתך אמונתנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא. חנינא בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא סורבא בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפנינו ובפיפיות עמך בית ישראל. ונהיה בלנו אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל בלנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאויבי תחבמני מצותיך כי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש: לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייאתי: ברוך אתה יי למדני חקיך: אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואֱלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות. שאנו משכימים והם משכימים. אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים. אנו עמלים ומקבלים שָׂכָר והם עמלים ואינן מקבלים שָׂכָר. אנו רצים והם רצים. אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת. שנאמר ואתה אֱלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך:

יהי רצון מלפניך יי אֱלהי בשם שעזרתני לסים מסכת ברייתות כן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים ואחרים ולסמיךם ללמוד וללמוד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ומפי זרעי וזרע זרעי עד עולם. ותתקיים בי בהתהלכך תנחה אותך בשכבך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך. כי בי ירבו ימיי ויוסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימינה בשמאלה עשר וקבוד: יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא. ולאחיא מתאי, ולאסקא לחיי עלמא, ולמבגא קרתא דירושלם, ולשכלל היכליה בגוה, ולמעקר פולחנא נוכראה מארעא, ולאכתא פולחנא דשמיא לאתריה, וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה, ויצימח פרקנה ויקרב משיחיה). בחיכוך וביומיכוך ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן. יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא מן כל ברכתא ושיירתא תשבחתא ונחמתא דאמרין בעלמא, ואמרו אמן: על ישראל ועל רבנן, ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון, ועל כל מאן דעסקין באורייתא, די באתרא (קדישא) הדין ודי בכל אתר ואתר, יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומוזני רויחי ופרקנא מן קדם אבהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמינו יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

מסורת הש"ם

א) נעמי'ס על הגליון בפסחים א: בשם הערוך, א) כרסות סד, יבמות קכ: תמיד א: ע"פ סיר א: א) א) בפסחים ספ מקום שטבא ד' מ. סירא כריך ידיו צוילא' וחלילה סומל כקדשים דבעיין ולקח הכסן שיקח בעלמו ועוד דביון הוא ועיין ב"ש'.

הנהגות הב"ח

א) גמ' דכ"ג הוא וקיס ליה דקא מסיק קרבנות כל יומא שיליהו אמר לכו:

רבינו גרשום

עסקין כגון שהפריש מנחת לקיט לשתי פרידין ולא לקח אלא פרידה אחת לחובתו והעשיר והכי קתני אי החיא פרידה גרובה עולת העוף היא קרבה גרובה דלחובה לא חזיא דעשיר הוא ודמי פנעת דפיישי דהוי חטאת

חטאת העוף מוסף עליהן כן בייתיה ומייתו חטאת בהמה והיינו דקתיי מוסף ומביא וחובות מדמי חטאתו ואי החיא פרידה דובן חטאת היא החיא חטאת העוף אולא למיתה דאין פריין לשוף דמי עולה דפיישי אולן לנברה דאין ויכול להוסיף על דמי עולה לחביא ממנה חטאת דאין משנין מקדושה חמורה לקדושה שהיא קלה ממנה אלא מייתו חטאת מן בהמה מן בייתיה ולא מדמי עולה: שאני גבי מצורע דמיטע

^(א) ע"כ שייך לפרא